

Prof. Dr. Nesrin Yardımcı:

“Türkiye’de çeliğin geniş açıklıklı hafif ve estetik çözümlere olanak veren çeşitli avantajlarından yeterince yararlanma bilincine henüz ulaşamamıştır”

Uğur Dalbeler:

“Türk çelik sanayii olarak dumpingli ürünler ihraç edilmesine karşıyız ve karşı olan tüm ülkelerle de iş birliği içinde hareket etmeye hazırız”

Namık Ekinci:

“TANAP ihalesinde haksız rekabet yaratan Çin ve Hindistan firmalarına fırsat verilmemeli”

Prof.Dr. Nesrin Yardımcı:

“Türkiye’de Çeliğin Geniş Açıklıklı Hafif ve Estetik Çözümlere Olanak Veren Çeşitli Avantajlarından Yeterince Yararlanma Bilincine Henüz Ulaşamamıştır”

TÜRK YAPISAL ÇELİK SEKTÖRÜNÜN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİNE İLİŞKİN BİLGİLERİ, 22 YILDIR TÜRK ÇELİK YAPI SEKTÖRÜNÜN PAYDAŞLARINI BİR ARAYA GETİREREK, SEKTÖRÜN KALİTESİNİ VE BİLİNLİĞİNİ YÜKSELTİP, TÜRK YAPISAL ÇELİK ÜRÜN VE HİZMETLERİNİN DÜNYADA TERCİH EDİLİR OLMASINI SAĞLAMA VİZYONU VE TÜRKİYE’DE ÇELİK YAPILARIN YÖNETMELİK VE STANDARTLARA UYGUN TASARIM VE YAPIMINI GELİŞTİRMEK, KULLANIM ALANLARINI YAYGINLAŞTIRMAK, SEKTÖRÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ VE KÜRESEL ETKİNLİĞİNİ ARTTIRMA MİSYONU İLE, YAPISAL ÇELİK SEKTÖRÜNÜN GELİŞMESİNE YÖNELİK FAALİYETLERİNİ SÜRDÜREN TÜRK YAPISAL ÇELİK DERNEĞİ’NİN YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. NESRİN YARDIMCI İLE YAPTIĞIMIZ RÖPORTAJDA BULABİLECEKSİNİZ.

Haziran ayında Yapısal Çelik Derneği'nin Olağan Genel Kurulu'nda 2014-2016 dönemi için yeniden Başkanlığa seçildiniz. Bugüne kadar gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ana hatlarıyla öğrenebilir miyiz?

Bu yıl Derneğimizin 22. yılını yaşıyoruz. 1992 yılında "Yapısal Çelik Derneği" olarak kurulan ve Bakanlar Kurulu'nun 26 Şubat 2001 tarihli onaması ile, unvanının başına "Türk" kelimesi getirilen Türk Yapısal Çelik Derneğimizin başkanlığına bir kez daha seçilmenin onurunu yaşadığımı ifade etmek isterim. 2001 yılının başından beri başkanlığını yürüttüğüm Derneğimiz, kuruluşundan günümüze kadar, önemli basamakları aşarak geldi.

Amacı "Türkiye'de çelik yapıların yönetmelik ve standartlara uygun tasarım ve yapımını geliştirmek, kullanım alanlarını yaygınlaştırmak, sektörün sürdürülebilirliğini ve küresel etkinliğini arttırmak" olan Derneğimizin etkinliklerini dört aşamada ele alabiliriz:

- 1992-2000 yıllarını kapsayan birinci aşama, sektörün ve sektör bilincinin gelişmeye başladığı dönem olup; daha çok Avrupa'daki ve dünyadaki örneklerin takip edildiği, Avrupa Yapısal Çelik Birliği (ECCS) ve onun bünyesindeki teknik komitelerin çalışmalarına katılarak, bilgi transferinin yapıldığı, "Sektör Bilinci ve Bilgi Birikimi" dönemi olarak ifade edilebilir.
- Bunu takip eden ikinci aşama ise, çalışmaların çelik yapıların ve yapısal çeliğin Türkiye'de tanınması yönünde yoğunlaştırıldığı dönem olmuştur. "Tanıtım" dönemi olarak niteleyebileceğimiz bu dönemin sonlarına doğru, standart ve yönetmeliklere ilişkin mevzuat çalışmalarımız da hız kazanmaya başlamıştır.
- Küresel ekonomik durgunluk sinyallerini takiben, üçüncü aşama olarak kabul edebileceğimiz 2008 yılından itibaren, kamu ve diğer ilgili STK'lar ile ilişkiler geliştirilmeye başlanmış, Derneğin bilinirliğinin artmasıyla birlikte, çalışmalar da daha hızlı sonuç vermeye başlamıştır. Bu dönemi de, "Tanınma ve Eğitim" dönemi olarak nitelememiz mümkündür.
- 2014 yılının ilk yarısında yapmış olduğumuz 'Arama Konferansı' sonuçları paralelinde başlattığımız "Türk yapısal çelik ve çelik yapı sektörünün küresel anlamda bilinirliğinin artırılması" çalışmalarımız da, yeni bir aşamaya geçtiğimiz işaretleri olarak kabul edilebilir.

Burada altını çizerek belirtmek isterim ki, söz konusu aşamalar, bir öncekinin yerine değil, daima onun üzerine eklenerek çoğalmış, bu da Derneğimizin en büyük kazançlarından biri olmuştur.

Geçtiğimiz 2012-2014 dönemi etkinliklerine ilişkin bir değerlendirme yapmak gerekirse, öncelikli olarak, bu yıl ilk kez düzenlenen 'Arama Konferansı'ndan söz et-

memiz gerekir. Bu çalışma ile, Derneğimizin yürüttüğü faaliyetlerin üyelerimizin ve sektörümüzün beklentilerini karşılama oranları belirlenmiş, geleceğe yönelik hedefler ve stratejiler gözden geçirilmiş, vizyon ve misyonumuz yeniden belirlenerek, eylem planımız hazırlanmıştır.

Yapısal çeliğin ve çelik yapıların tanıtım faaliyetleri kapsamında; 'Yapısal Çelik Günleri' ve "Çelik Yapılar Tanıtım Seminerleri"nin yanı sıra, başta "Çelik Yapılar Dergisi" olmak üzere, diğer yayınlarımız, web sitemizin sürekli yenilenmesi ve güncel tutulması gibi etkinlikler yürütülürken, yeni yayınların çıkarılması yönünde de hazırlıklarımız devam etmektedir.

Eğitim faaliyetleri kapsamında; Türk akademisyenlerimizin verdiği kurslara ilave olarak, ECCS Academy ile koordineli olarak, Avrupa'nın çeşitli üniversitelerinden davet ettiğimiz akademisyenler de, uluslararası eğitim seminerleri ve kursları vermişlerdir. Bu kapsamda, ECCS bünyesinde yapılan "Uluslararası Çelik Köprü Sempozyumları"nın 8'incisini, 14-16 Eylül 2015 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirmek için çalışmalarımız başlamıştır.

Mevzuat çalışmaları kapsamında, "Hafif Çelik Yapılar" ve "Kompozit Yapılar" konularının Deprem Yönetmeliği'ne müstakil bölüm olarak girmesi yönündeki önerilerimiz kabul görmüş ve Deprem Yönetmeliği geliştirme çalışmaları, bu konuları da kapsayacak şekilde yürütülmeye başlanmıştır.

ECCS etkinliklerimizle ilgili de biraz detaylı bilgi vermek isterim. Kuruluş yılımız olan 1992 yılından itibaren üyesi olduğumuz ve ortalama 20 Avrupa ülkesinin temsil edildiği ECCS'de 1992 yılından itibaren Başkanlık iki kez Türkiye'ye geçti. Türk Yapısal Çelik Derneği Başkanlarından Prof. Dr. Tefik Seno Arda, 1999-2000 yıllarında ilk kez ECCS Başkanlığı'nı Türkiye'ye getirdi. Ben de 1955 yılında kurulan ECCS'nin ilk kadın Yönetim Kurulu üyesi olduğundan, ECCS Başkanlığı'nı ikinci kez, 2009-2010 yıllarında ilk kadın başkanı olarak, ülkemize getirme şerefine nail oldum. 9 Eylül 2014 tarihinde de, Napoli'de ikinci kez ECCS Başkanlığı'nı devralacak ve Başkanlık madalyonunu üçüncü kez getirmiş olmanın mutluluğunu yaşayacağım. Bu kısa süre içinde üç defa başkanlığı devralan, hâlen ECCS'in Tanıtım Yürütme Kurulu (PMB) başkanlığı ile Köprü Komitesi başkanlığını yürüten ve çeşitli komitelerde temsil edilen Türk Yapısal Çelik Derneği, Avrupa'daki birlik ve dernekler bünyesinde en aktif rol alan Türk STK'sı olma özelliğini de korumaktadır.

Yarışmalar ve sektör ödülleri kapsamında, Derneğimiz iki ulusal yarışma düzenlemektedir. Birincisi, geçtiğimiz yıla kadar "Türkiye Çelik Yapı Tasarım Yarışması" olarak adlandırılan ve bu yıldan itibaren "Ulusal Çelik Yapı Ödülleri" olarak devam edecek olan yarışma, ikincisi ise, her yıl Borusan Mannesmann Boru ile birlikte düzenlenen "PROSteel Çelik Yapı Öğrenci Tasarımı Yarışması"...

Bu yarışmalarda derece alanlar arasından seçilen birer proje, iki yılda bir yapılan ECCS Ödül Törenine katılmakta ve ödül almaktadır. Daha önce gerçekleştirilmiş olan Çelik Yapı Öğrenci Fotoğraf Yarışması geçtiğimiz dönemde gerçekleştirilememiştir.

Öğrenci etkinliklerine önem veren Derneğimiz, biraz önce değindiğim yarışmaların dışında, üniversitelerin mimarlık ve inşaat mühendisliği bölümü öğrencileri için fabrika ve şantiye gezileri de düzenlemektedir.

Ayrıca geçtiğimiz dönemde, ulusal işbirliği ve koordinasyon çalışmalarımız atırılmış, üyesi olduğumuz Çelik Platformu, Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği, Yapı Araştırma Derneği, Yangın Korunma Derneği, Çevre Dostu Binalar Derneği yönetimlerinde ve teknik komitelerinde aktif roller alınmıştır.

Kamu ile ilişkilerin geliştirilmesine önem veren Derneğimiz tarafından, önceleri DTM ile başlatılan çalışmalar, Ekonomi Bakanlığı desteğiyle sürdürülmeye, Bayındırlık Bakanlığı ile başlatılan çalışmalar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ilgilileriyle yürütülmeye ve Enerji Bakanlığı ile ilişkiler geliştirilmeye devam edilmektedir. AFAD ile başlatılan çalışmalar ise, çeşitli konular ve projeler bazında sürdürülmektedir.

Derneğinizin önemli gündem maddeleri ve önümüzdeki iki yıllık dönemde gerçekleştirmeyi planladığınız projelerinize ilişkin bilgi alabilir miyiz?

Biraz önce bahsettiğim faaliyetlerimize devam ederken, önümüzdeki dönemde, 9 Eylül 2014-17 Eylül 2015 tarihleri arasında ECCS Başkanlığı'nın tarafımdan yürütülecek olması nedeniyle, ECCS'nin 2015'deki yıllık toplantılarına İstanbul'da ev sahipliği yapılacaktır. Bu kapsamda, 14-16 Eylül 2015 tarihlerinde "8. Uluslararası Çelik Köprü Sempozyumu 2015: Yaratıcı ve Yenilikçi Gelişmeler (8th International Symposium on Steel Structures: Innovation & New Challenges)" ile birlikte "ECCS Çelik Yapı Tasarım Ödülleri Töreni" ve ECCS'in 60.yıl kutlamaları gerçekleştirilecektir.

Ulusal ve uluslararası eğitim, kurs ve seminerler ile, değişik illerde yaptığımız tanıtım seminerlerine bir program çerçevesinde devam edilecektir. Buna paralel olarak, kaliteye öncelik veren, çevreci ve sürdürülebilir bir büyüme için "çelik yapı elemanları imalat ustası", "çelik yapı ve hafif çelik yapı montaj ustası" ve "endüstriyel ve yangın boya uygulama ustası ve enspektörü" gibi mesleki yeterlilik eğitimleri düzenlenmesinin önemine inanmaktayız.

“Ustalık Sertifikası” vermek üzere Sınav Merkezi açma çalışmalarımız Mesleki Yeterlilik Kurumu ile, MEB onaylı eğitim sertifikası verecek eğitim kuruluştur açma çalışmalarımız da Milli Eğitim Bakanlığı ile koordineli olarak sürdürülmektedir.

14 yıldır sürdürdüğümüz ve gelenekselleşen Yapısal Çelik Günü etkinliklerimizin 15’incisi bu yıl, 16’ncısı 2015 yılında Kasım-Aralık aylarında gerçekleştirilecektir. Geçtiğimiz yıldan itibaren Yapısal Çelik Günü kapsamında verilmeye başlanan ‘Sektör Ödülleri’nin, sektöre ve Yapısal Çelik Günü’ne ayrı bir heyecan kattığını düşünüyoruz.

Yayın Komitesi çalışmalarını kapsamında, 12 yılını sürekli gelişme ile tamamlamış olan ‘Çelik Yapılar’ adlı süreli yayını devam ederken, biraz önce bahsettiğim gibi, iki yeni süreli yayınının da hazırlıkları devam etmektedir. Bu yayınlardan birisi, çelik mimarisine ilişkin örneklerin ve detayların yayımlandığı periyodik bir yayın, diğeri ise hazırlıkları tamamlanabildiği takdirde, 6 ayda bir yayımlanacak hakemli teknik dergi (jurnal) niteliğinde olacaktır. Ayrıca, 2015 yılı başlarından itibaren periyodik olarak sektör istatistiklerinin yayımlanması için çalışmalarımız, TÇÜD ve ÇİB ile koordineli olarak devam etmektedir. Web sitesi ve e-bülten yenileme / güncelleme çalışmaları da yıl sonundan önce sonuçlandırılacaktır.

Yarışmalar ve sektör ödülleri konusunda, duyurusu yayımlanmış olan “Ulusal Çelik Yapı Ödülleri-2014”, bu yıl Kasım ayında sonuçlanacak ve ödülleri 15. Yapısal Çelik Günü kapsamında gerçekleştirilecek Sektör Ödülleri Töreni’nde sahiplerini bulacaktır. Şartnamesi Eylül ayı sonunda yayımlanması planlanan “PROSteel-2015 Çelik Yapı Tasarımı Öğrenci Yarışması” ise, 2015 yılı Nisan ayında sonuçlanacak ve takiben kolokyumda, ödül töreni ve proje sergisi gerçekleştirilecektir.

Ulusal Çelik Yapı Ödülleri-2015’de derece alan bir proje ile PROSteel-2014 ve PROSteel-2015’de ödül kazanan projelerden biri, ECCS Çelik Yapı Ödülleri’ne katılmaya hak kazanacak ve seçilen projeler, 15 Eylül 2015 tarihinde İstanbul’da yapılacak törenle sahiplerine dağıtılacaktır.

ECCS Çelik Köprüler Ödülleri-2016’nın ilk duyurusu ise, 2015 yılı Ekim ayında yapılacaktır.

Çelik Yapı Öğrenci Fotoğraf Yarışması’nın, destek bulunduğu takdirde, tekrar gerçekleştirilmesi arzu edilmektedir.

Mevzuat çalışmaları kapsamında, Deprem Yönetmeliği’nin “Hafif Çelik Yapılar” Bölümü’nün hazırlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Değişikliğin yıl sonuna kadar yayımlanması beklenmektedir. Ayrıca, “Çelik Yapılar Yönetmeliği” ve “Hafif Çelik Yapılar Yönetmeliği”nin hazırlanması ve yayımlanması konusunda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile ön mutabakat sağlanmış ve ilgili komitelerimiz tarafından çalışmalar başlatılmıştır.

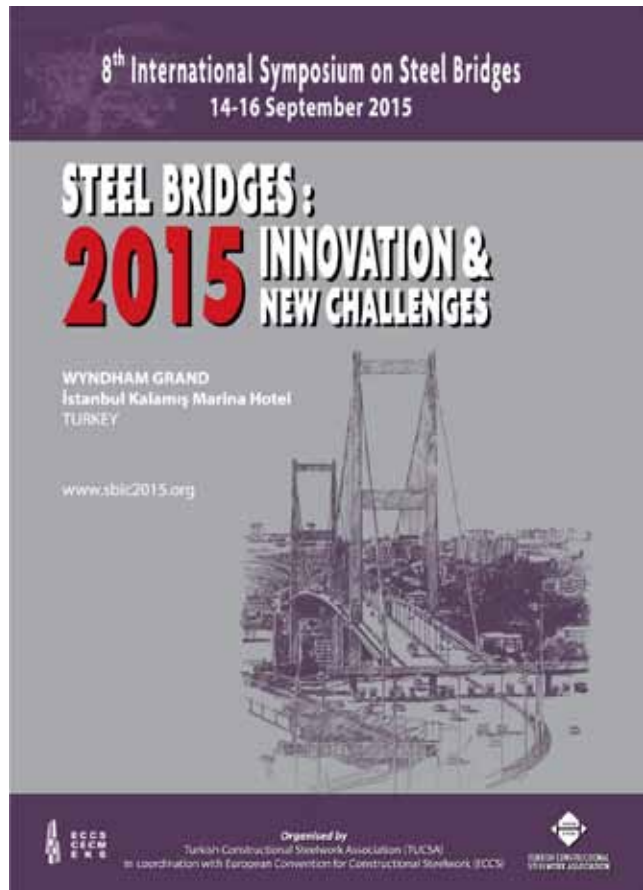
Son derece önemseydiğimiz etkinliklerimizden biri olan öğrenci etkinliklerine devam edilecek, fabrika ve şantiye gezilerinin yanı sıra, üniversitelerde düzenlenen öğrenci etkinliklerine iştirak edilecektir.

Üniversiteler, kamu ve STK’lar ile işbirliği ve koordinasyon çalışmaları da bizim çok önemli... Derneğimizin ve sektörümüzün uluslararası bilinirliğinin artırılması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Dernek olarak düzenlediğiniz, katılım sağladığınız etkinlikler hakkında bilgi alabilir miyiz?

Türk Yapısal Çelik Derneği olarak, yurt içi ve yurt dışında pek çok etkinlikte yer alıyoruz. Yurt dışındaki etkinliklerin önemli bir kısmı ECCS etkinlikleri olmakla birlikte, üç yılda bir düzenlenen ve Avrupa çapında en büyük çelik konferansı olarak kabul edilen EuroSteel Konferansı’na bu yıl da, 10-12 Eylül 2014 tarihlerinde Napoli’de iştirak edeceğiz. Üniversitelerin ev sahipliğinde gerçekleştirilen bu konferansın, artık Türkiye’de organize edilme zamanının yaklaştığı değerlendirilmektedir.

Derneğimiz bünyesindeki Yangın Komitesi (TK-3), yurt dışı işbirliği ve koordinasyon çalışmalarını ECCS’in TC-3 (Fire Safety) Komitesi’ne ilave olarak, EGOLF (European Group of Organisations for Fire Testing, Inspection and Certification) ve NFPA’nın (National Fire Protection Association) ilgili birimleriyle de genişletme çalışması içindedir.

Türk Yapısal Çelik Derneği, ECCS Tanıtım Yürütme Kurulu (PMB) Başkanı H. Yener Gür'eş koordinatörlüğünde kurulmuş olan ECCS Academy ile iş birliğini sürdürmektedir.

ECCS yönetiminde üstlenilen görevlerin yanında ayrıca,

- ECCS Yönetim Kurulu, Yürütme Kurulu, Tanıtım İcra Kurulu, Teknik İcra Kurulu, ECCS Commercial Planlama Grubu çalışmalarına ve karar süreçlerine katılmaktadır.
- Teknik komitelerden özellikle AC-3 Köprü Komitesi, TC-13 Deprem (Seismic Design) Komitesi ve TC-14 Sürdürülebilirlik (Sustainability) Komitesi bünyesinde aktif rol alınmakta, TC-9 İmalat ve Montaj Standartları (Manufacturing and Erection Standards) Komitesi ve TC-7 Binalarda Soğuk Şekil Verilmiş İnce Cidarlı Çelik (Cold-formed thin walled Sheet Steel in Buildings) Komitesi'nin faaliyetleri de takip edilmektedir. Bu yıl Eylül ayında yapılacak ECCS Genel Kurulu'ndan sonra, TC-3 Yangın (Fire Safety) Komitesi'ne de bir temsilci ile katılım sağlanacaktır.

Bölgede, her yıl veya her iki yılda bir, sırasıyla İtalya, Yunanistan, Türkiye ve Romanya tarafından Deprem Konferansları düzenlenmesi önerimizle ilgili görüşmeler sürdürülmektedir.

Çelik yapı güvenliğine ilişkin oluşturduğunuz TUCSAmak hakkında bilgi alabilir miyiz? TUCSAmak belgelendirmesinin sektöre sağladığı yararlar nelerdir?

İngiltere Yapısal Çelik Derneği (BCSA) ve Amerika Çelik Konstrüksiyon Enstitüsü (AISC) tarafından yapılmış çalışmalardan da yararlanarak, 2003 yılında hazırlanmış olan TUCSAmak Yapısal Çelik Yeterlilik Belgesi, çelik yapıların inşasında rol alan paydaşların yeterliliklerinin belirlenmesi ve belgelenmesi amacıyla geliştirilmiştir. TUCSAmak Belgesi ile, çelik yapı yaptırımlarının doğru ve güvenli şartname hazırlamaları için zemin hazırlanması, yüklenicilerin, yeterliliği belgelendirilmiş kuruluşlarla çalışması, çelik yapı paydaşlarının, belirtilen ölçütlere göre kendilerini geliştirmelerine olanak sağlanması hedeflenmiştir.

O dönemde henüz EN 1090 standardı geliştirilmemişti. TUCSAmak belgelendirme sisteminde yer alan ve partnerlerimizle birlikte geliştirdiğimiz ölçütler, daha sonra uyumlaştırılmış (harmonize) EN 1090 serisi standartlarda yer aldı ve EN 1090 Belgesi verilmeye başlandı. Bu durumda, TUCSAmak Belgesi vermek için, TS EN 1090 ölçütlerini tekrar sorgulamak yerine, Ülkemizde imalat kalitesinin artmasına katkıda bulunmak amacıyla, imalatçı üyelerimizin; EN 1090 sertifikasına sahip olup olmadığının sorgulanması ve diğer ölçütlerin görülmesi sonucunda TUCSAmak Belgesi'ni alması, son Genel Kurul Toplantımızda prensip olarak kabul edildi.

Bir binanın güvenli olması için, tasarımın doğru yapılması, gerek malzemenin, gerek işi yapacak olan yüklenici, imalatçı ve montajcılarının yeterliliklerinin belgelendirilmiş olması, büyük önem taşımaktadır. Ancak bütün bunlara rağmen, tüm sürecin şeklen değil, gerçekten denetlenmesi de mutlaka sağlanmalıdır.

Avrupa Yapısal Çelik Birliği'nin ilk kadın başkanı olma unvanınızı korurken, Eylül ayında Napoli'de ikinci kez Birliğin Başkanlığını devralacaksınız. Bu, hem Ülkemiz hem de sektör açısından önemli bir gurur kaynağı. Bu konudaki duygu ve düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Doğal olarak bundan büyük bir mutluluk duyuyorum. Hem ülkem hem sektörüm hem Derneğim adına gurur duyuyorum. Biraz önce de bahsettiğim gibi, bugün için 17 Avrupa ülkesinin temsil edildiği ECCS bünyesinde, ikincisi 4 yıl aradan sonra olmak üzere, 22 yılda 3 kez ECCS Başkanlığı'nın Türkiye tarafından alınmış olmasının Ülkemiz açısından önemli bir konu olduğuna inanıyorum. Tabii bir de, 1955'de kurulan ECCS'nin 2002 yılında ilk kadın Yönetim Kurulu üyesi ve 2009'da da ilk kadın başkanı olmanın mutluluğunu da ekleyebiliriz. Ayrıca, 9 Eylül 2014 tarihinde Napoli'de ikinci kez ECCS Başkanlığı'nı devralarak, ECCS Başkanlık madalyonunu üçüncü kez Türkiye'ye getirecek olmamın gururunu da yaşadığımı ifade etmek isterim. Bunun Türkiye için, sektörümüz için olduğu kadar, Türk kadını için de gurur vesilesi olacağına inanıyorum.

Bu kısa süre içinde, Türk Yapısal Çelik Derneği Baş-

kanının üçüncü defa ECCS Başkanlığını devralacağı, hâlen ECCS'in Tanıtım Yürütme Kurulu (PMB) Başkanlığı ile Köprü Komitesi Başkanlığının Türk Yapısal Çelik Derneği Başkan Yardımcısı tarafından yürütüldüğü ve Derneğimizin ECCS'in çeşitli kurul ve komitelerinde başarıyla temsil edildiği göz önüne alındığında, Türk Yapısal Çelik Derneği'nin Avrupa'daki birlik ve dernekler bünyesinde en aktif rol alan Türk STK'sı olduğunu ifade edebiliriz.

Avrupa Yapısal Çelik Birliği'nin faaliyetleri hakkında kısaca bilgi alabilir miyiz? Yeni başkanlığınız döneminde Birlik içerisinde gerçekleştirmeyi planladığınız önemli gündem maddeleri nelerdir?

Avrupa Yapısal Çelik Birliği'nin (European Convention for Constructional Steelwork- ECCS) faaliyetleri hakkında açıklama yapmadan önce, ECCS'in hangi şartlarda ve nasıl kurulduğuna ilişkin bir hatırlatma yapmak isterim. İkinci Dünya Savaşı'nın 8 Mayıs 1945 tarihinde sona ermesi ile, yeniden imar edilmesi gereken bir Avrupa... 18 Nisan 1951'de Avrupa Kömür ve Çelik Birliği'nin (ECSC) kurulması antlaşması imzalanıyor. Yaklaşık 2 yıl sonra, 10 Şubat 1953'de Kömür, Demir Cevheri ve Demir Hurdası Ortak kuruluşu gerçekleşiyor. 10 Ekim 1955'de ise, nihayet Avrupa Yapısal Çelik Birliği kuruluyor.

İkinci Dünya Savaşı'ndan çıkan ve yeniden yapılanma ihtiyacında olan Avrupa'da ECSC'den dört yıl sonra oluşturulan ECCS, sınırlı demir çelik kaynaklarının daha verimli kullanılması için standartların belirlenmesi ve çelik kullanımının bilinçli bir şekilde yaygınlaştırılması için kuruldu.

ECCS'in amacı, çelik yapıların daha güvenli, daha ekonomik ve daha çağdaş yapılması, bunun için çeliğin avantajlarından yeteri kadar yararlanılması ve çelik yapıların yaygınlaştırılmasıdır. Kuruluş, bu amaç çerçevesinde, Tanıtım ve Teknik Yürütme Kurulları ve bu Kurullar bünyesinde de komiteler oluşturmuştur. Teknik komitelerde, standart ve normlar sürekli olarak irdelenmekte, görülen aksaklıkların düzeltilmesi ve eksiklerin tamamlanması için çalışmalar yapılmakta ve elde edilen sonuçlar, çeşitli kanallardan CEN'in ve ISO'nun ilgili teknik komitelerine etkin bir şekilde ulaştırılmaktadır.

Bunun yanı sıra, teknik komiteler tarafından, çeliğin Avrupa'da kullanımının artması için, çelik yapıların malzeme, tasarım, imalat ve montaj teknikleri ile ekonomi, çevre ve sosyal açılarından sürdürülebilirliği üzerine çeşitli çalışmalar yapılmakta, çeşitli yayınlar hazırlanmaktadır. Bu yayınların müelliflerinden oluşan, ECCS Academy bünyesindeki eğitim kadrosu ile de, isteyen üye ülkelerde, yapısal çelik dernekleri kanalıyla eğitim ve kurslar düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de de çelik yapıların deprem tasarımı, yangın tasarımı, hafif çelik yapılar tasarımı, rüzgâr kuleleri gibi konularda çeşitli uluslararası eğitimler düzenlenmiş ve düzenlenmektedir.

Çeliğin daha iyi tanınması ve avantajlarından yeterince yararlanılabilmesi için, yarışmalar ve üye ülkelerde çeşitli toplantılar düzenlenmekte, bu konudaki çalışmalar desteklenmektedir.

Avrupa'daki çeşitli kurumlarla ilişki içinde olan ECCS, Avrupa Komisyonu (EC) fonlarından desteklenen Ar-Ge projeleri yapmaktadır. Bu projeler için, tüm üye ülkelerin sanayicilerinden ihtiyaç bildirmeleri ve bu ölçüde de ortak olmaları talep edilmektedir.

Ülkemizde yapısal çelik kullanımının yıllar içerisinde gösterdiği gelişmeye ilişkin bilgi alabilir miyiz? Sizce bu gelişme yeterli seviyede mi? Yapısal çelik kullanımının geliştirilmesi için üretici ve tüketicilere ne gibi görevler düşmektedir?

2000 yılında 600 bin ton olan yapısal çelik tüketimi, 2013 yılında 1,3 milyon tona ulaşmıştır. Burada sözü edilen ürün, köşebent hariç, 80 mm'nin üzerindeki hadde profillerdir. Çelik yapı elemanları imalatında yapısal çeliğin yüzde 10-15'i kadar fittings (berkitme, taban plakası, birleşim parçaları, vb.) olduğunu, hadde profilin yüzde 20'si kadar yapma profil yapıldığını kabul edersek, çelik yapı elemanlarında kullanılan yapısal çelik ve yassı mamul toplamı 1,7 milyon ton civarında olacaktır. Buna, çelik yapılarda kullanılan çatı ve cephe kaplamaları, kompozit döşeme kalıp sacları, soğuk şekil verilmiş ince cidarlı profiller, cephe ve çatıda kullanılan küçük ölçekli profilleri de eklersek, donatı çeliği (inşaat demiri) hariç, çelik yapılarda kullanılan çeliğin 2 milyon ton civarında olduğunu değerlendirebiliriz. Bu artış ümit verici olmakla birlikte, yeterli değildir.

Yapısal çelik kullanımının geliştirilmesi ve çeliğin katma değeri artırılmış olarak kullanılması ve ihrac edilebilmesi için, yapısal çelik ve çelik yapı sektörü açısından en güncel gündem maddelerini,

- Çelik yapı ve hafif çelik yapı yönetmeliklerinin hazırlanması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanması,
- Türk yapısal çelik ve çelik yapı ürünlerinin uluslararası piyasalarda tercih edilir olmasının sağlanması,
- Çelik yapı taleplerinin artması, yeni uluslararası pazarlara açılması,
- KOBİ'lerin ihracata girebilmeleri için verimlilik, kalite ve kapasite artışlarına olanak sağlanması,

olarak sıralayabiliriz.

Orta Doğu'daki tüm olumsuz gelişmelere rağmen, Türkiye bir yandan Afrika, Orta Doğu, Orta Asya, Rusya ve Balkanlar bölgesinde yapısal çelik tedarikçisi ve çelik yapı imalatçısı konumuna gelirken, diğer taraftan kalite ve kapasite olarak talebi karşılamak zorundadır. Kapasite denildiği zaman, yalnızca çelik üretimi ve çelik

yapı imalat kapasitesi değil, özellikle çelik yapı sektöründe büyük ihalelere girebilme kabiliyetinin artırılması da düşünülmelidir. Bu tip büyük ihalelere girme kabiliyeti konusunda, hem kamunun hem de sektörün atması gereken birçok adım olduğunu düşünüyoruz.

Sektörün gelişimini hızlandırmak için, firmalara düşen görevleri, kalitenin ve kapasitenin artırılması, nitelikli personel yetiştirilmesi, verimlilik, ihracata yönelme ve sektör bilincinin sağlanması konuları başta olmak üzere, şu şekilde özetlememiz mümkün:

- Türkiye'deki genel inşaat müteahhitlerinin çoğu, gerek bilgi ve deneyim yetersizliği, gerek kısa vadeli kâr beklentileri nedeniyle, birçok avantajına rağmen, sürdürülebilir çelik yapıları kullanmamaktadırlar. Bu nedenle, çelik yapı sektörünün daha fazla gelişmesi ve uluslararası rekabete karşı koyabilmesi için Türkiye'nin alması gereken

önlemlerin en önemlilerinden biri; 1980'lerin başlarında İngiltere'nin yaptığı gibi, *çelik yapı müteahhitlerinin* oluşturulmasıdır.

- *Kalite ve kapasite artışı*, tüm firmalar için önemli, ancak özellikle ihracata yönelik çalışacak firmalar için zorunludur. Her firmanın, kendi boyutuna ve yaptığı işe uygun bir kalite güvence ve kalite kontrol sistemi kurması şarttır. Buna küçük atölyeler de dâhildir. Ürün kalitesini öncelikle etkileyen, ön imalat (kesme, delme, bükme v.b.) ve kaynak kalitesinde otomasyona önem verilmelidir. Bu konuda, belirli sayıda küçük firmanın birleşerek güç birliği oluşturmaları hâlinde, devletin teşvik fonlarından da yararlanarak, örneğin, bilgisayar destekli imalat yapan tezgâhlar almaları mümkündür. Ayrıca, özellikle yüklenici, imalatçı ve montaj firmalarının yeterliliklerinin belgelendirilmesi ve bu belgelerin gereklerinin yerine getirilmesi sağlanmalıdır.
- *Nitelikli personel yetiştirilmesi*, sektörde en önemli konulardan biri olup; Türk Yapısal Çelik Derneği tarafından 2003 yılında kurulmuş olan Yapısal Çelik Eğitim ve Araştırma Merkezi İktisadi İşletmesi'nin (YAÇEM) kurulma nedenlerinin başında, çelik yapılarla ilgili mimar ve mühendislere yapısal çelik tasarım ve uygulamalarına yönelik güncel bilgileri aktarmak, uygulamada görev alan formen, usta ve işçilerin de mesleki yeterliliklerini geliştirmeye yönelik eğitimler verilmesi gelmektedir. YAÇEM, bu konuda tüm eğitim kuruluşları ile iş birliğine hazırdır.
- *Verimlilik* konusunda bir değerlendirme yapmak gerekirse, Türkiye'deki imalatçıların, bilhassa KOBİ'lerin üretim verimliliklerinin oldukça düşük olduğunu söylemek mümkün. Verimlilikler artırılmalı, böylece maliyetler düşürülmeli, yurt içi ve yurt dışı piyasalarda daha rekabetçi olunmalıdır. Özellikle dünya ekonomisinin zaman zaman krize girdiği dönemlerde, makinalaşmanın avantajları göz önünde bulundurulmalıdır.
- Sektörün gelişmesinde *ihracatın* rolü çok büyüktür. Dolayısıyla, şu ana kadar ihracat yapmamış olan firmaların, ihracata yönelmeleri, bu konuda İhracatçı Birlikleri'nin KOBİ birimlerinden bilgileri almaları mümkündür.
- *Sektör bilincinin yerleşmesi* açısından bir değerlendirme yaptığımızda, afetlerden sonra yoğunlaşan talepler, kentsel dönüşüm v.b. projeler, maalesef çelik yapı imalatçıları, süratli reaksiyon adına, münferit hareket etmeye ittiğini söylememiz lazım. Bu da sektörün yeterince organize olamamasına neden olmaktadır ki, bu nedenle uğranılan kayıplar ortadadır.

Firmalara düşen sorumlulukların dışında, sektörün, Türkiye'nin çeliğin avantajlarından yararlanabilmesine olanak sağlamak üzere, Hükümet'den;

- Ülke risklerine ilişkin sigortaların kolaylaştırılması,
- İlgili bankaların ihracat kredilerine daha fazla kullanılabilirlik sağlanması, teminat sıkıntısı yüzünden yurt dışındaki işlerin kaçırılmasının önlenmesi ve daha çok firmayı ihracata özendirme amacıyla, teminatın tamamı veya bir kısmının yerine, projeye kredi verme sisteminin geliştirilmesi,
- Kuruluş yatırımları ile, imalatın kalite ve kapasitesini arttırmaya yönelik yatırımların teşvik edilmesi, tezgâh alımlarında, tezgâhin teminat olarak kabul edilebilmesi ve ayrıca teminat istenmemesi,
- İhracattan kaynaklanan vergi indirimi ve iadelerinin daha kısa sürede çözümlenebilir hâle gelmesinin temin edilmesi,

yönünde beklentileri olduğunu vurgulamak isterim.

Dünya ve Türkiye'deki yapısal çelik kullanımını karşılaştırdığımızda nasıl bir tablo çıkıyor ortaya?

Elimizdeki bilgilere göre, Amerika'da çelik yapıların tüm yapılar içindeki oranının yüzde 50'nin üzerinde olduğu, İngiltere'de bir dönem yüzde 70'lere ulaştığı, çimento ülkesi kabul edilen Fransa ve Almanya'da da yüzde 30 mertebesinde olduğu bilinmektedir. Ayrıca, İran'da da çelik kullanımı yüzde 50'nin üzerindedir. Türkiye'de ise, kesin rakamlara ulaşamamakla birlikte, endüstriyel yapılarda çeliğin yaygın kullanımı nedeniyle, genelde yüzde 6 civarında olduğu, konut türü yapılarda ise yüzde 1-2 arasında olduğu değerlendirilmektedir.

Bu tablo, Türkiye'de çeliğin sünek ve homojen yapısı, sürdürülebilir olması, geniş açıklıklı, hafif ve estetik çözümlere olanak vermesi gibi çeşitli avantajlarından yeterince yararlanılmadığının ve bu bilince henüz ulaşamadığının açık bir göstergesi kabul edilebilir.

Son olarak, Derneğiniz tarafından düzenlenmiş bulunan Ulusal Çelik Yapı Ödülü 2014 Yarışması'na ilişkin kısaca bilgi alabilir miyiz? Bu yarışma neyi amaçlıyor?

Ulusal Çelik Yapı Ödülleri'nin amacı; çeliğin mimari, inşaat, üretim, sürdürülebilirlik ve ekonomi kriterleri açısından avantajlarını ortaya çıkaran seçkin çelik yapı tasarımlarını ödüllendirmek, böylece; yapısal çelik endüstrisini daha rekabetçi ve bilinir hâle getirerek yatırımcı, mimar ve mühendislerin, çeliğin avantajlarından daha çok yararlanmalarına olanak sağlamaktır.

Bu yarışmanın geçmişini kısaca hatırlatmak isterim. Avrupa Yapısal Çelik Birliği, iki yılda bir "European Steel

Design Awards" tasarım yarışmasını düzenlemekte ve üye ülkeler birer proje ile bu yarışmaya katılmaktadır. Türk Yapısal Çelik Derneği, 1997 yılından itibaren seçilen projeleri, ECCS'in bu yarışmalarına göndermeye başladı. Böylece Türk mimar ve mühendislerinin gerçekleştirdikleri çelik yapılar, 9 kez ECCS Ödülleri almış oldular.

Daha önceleri, yalnızca ECCS'ye gönderilecek bir projeyi seçmeyi hedefleyen jüri değerlendirmelerini içeren Türkiye Çelik Yapı Tasarım Yarışması'nı, ilk defa 2013 yılında değişik kategorilerde ödüllerin verildiği bir yarışma niteliğinde düzenledik. Türk Yapısal Çelik Derneği tarafından, "Sektör Ödülleri Töreni" kapsamında üç kategoride birer projeye ulusal ödüller verildi. Bu projeler arasında jüri tarafından belirlenen projelerden biri, Milano'da ECCS European Steel Design Awards 2013 ödülünü aldı.

2013 yılındaki başarılı deneyimden güç alarak, bu yıl Ulusal Çelik Yapı Ödülü 2014 yarışmasını düzenledik. 2014 yılında, jüri tarafından yapılacak değerlendirmeye göre, değişik kategorilerde birden fazla projeye Ulusal Çelik Yapı Ödülü verilebilecek. Ayrıca, ödül alan projelerden biri, Ulusal Çelik Yapı Ödülü'nün yanı sıra, ECCS tarafından yayımlanacak şartname kriterlerine uygun olarak, European Steel Design Awards 2015 tasarım ödülüne aday gösterilmeye de hak kazanacak.

Türk mimar ve mühendisler tarafından Türkiye'de ve yurt dışında çok beğeni kazanan, çok güzel çelik yapılar yapılıyor. Bu yarışmanın nihai hedefi, bu yapıları ve yapanları kamuoyuna duyurmak, mimar ve mühendislerimizin çelikte neler yapabildiklerini göstermek, yapanların başarılarını hep birlikte alkışlamaktır.

